

VASÁRNAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

SZERKESZTŐSÉG

hova

a lapba szánt kéziratok
reklamációk
küldendők

Szekelyudvarhely,
ev. ref. papi lakás.

Előfizetési pénzek,
Becsek Dániel Fia
könyvnyomdájába inté-
zendők: Sz.-udvarhely
Árpád-utca 3.

FŐSZERKESZTŐ:
NAGY KÁROLY, ref. theol. tanár.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VAJDA FERENCZ,
székelyudvarhelyi ref. pap.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
»Egyházi Értekezlete«

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Pünköst.

Kegyelem és bélesség bővülködék rajtatok az Istennek és a
mi Urunk Jézusnak ismerete által!

«*Izrael nemzetségének férfiai, halljátok meg
e beszédeket: Ama názáretbeli Jézus, ki valóban
megbizonyított Istentől ti nálatok hatalmas
erők, csodatételek és jelek által, melyeket Isten
cselekedett ő általa ti köztetek, a mint ti is tudjátok,
Istentől bocsáttatott férfinak lenni!*»

Ez a hatalmas és erőteljes bizonyágtétel
szólalt meg Jeruzsálemben az első pünköst ün-
nepére felgyült sokaság előtt annak a Péternek az
ajkán, a ki néhány héttel azelőtt még csak az
egyszerű szolgáló leány előtt sem merte elismerni,
hogy ő is ama galileabeli Mesterhez tartozik.

«*Itéljétek meg, néktek kell-e inkább enged-
niünk, hogynem Istennek? Mert nem lehet, hogy
a melyeket láttunk és hallottunk, azokat ne szól-
juk!*» — mondják a zsidó főtanács előtt azok a
tanítványok, a kik még ötvenhárom nappal azelőtt
félve, remegve rebentek szét a Golgothára hur-
czolt Mester mellől és csak messziről kísérték fájó
tekintettel azt a roskadozó alakot, a ki nehezen
vonszolta keresztjét.

Egy ilyen napon teljesedett be rajtuk a meg-
dicsőült Urnak az ígérete: »*mikor eljő amaz az
igazságnak Lelke, minden igazságra vezérel titeket!*«

Legyen dicséret, dicsőség és hálaadás Isten-
nek, a mi Atyánknak, hogy a maga Szent Lelke
erejével támasztott hatalmas tanubizonyosságokat,
a kik nem szünek meg szólani ama nagyságos
dolgokról, a melyeket Ő készített a mi üdvössé-
günkre!

A Szent Léleknek sebesen zugó szél zendü-
lése ma is végig viharzik a világon. Ma is teremt.
Ma is hoz új erőt, új életet. A törekeny, félénk
jellemet kőszikla szilárddá alakítja át. A kételkedőt
hívóvé teszi. A kétségbeesettet vigasztalásával
felemeli. E világnak gyermekét Istennek gyerme-
kévé magasztalja fel, hogy az fogadott fiúságot
venne és lenne az Isten gazdagságának örökösévé
és a Krisztusnak örökös társává. A bűnöst bizo-
nyossá teszi az ő váltsága felől és aranyhidat
mutat neki, a mely átvezeti őt ama tatóngó mély-
ség és szakadék felett, a mely a félelemnek lelke
által támasztatott közte és az ő Ura Istene kö-
zött. Ma is segíti a mi erőtlenségünket és megtanít,
hogy mit kelljen kérnünk; sőt ő maga esedezik mi
érettünk megmondhatatlan fohászokkával.

Az Istennek ezt a Lelkét meg ne oltjátok!
Ismerjétek meg és higgyétek el az Istennek hoz-
zánk való szerelmét, mert az Isten szeretet és a
ki a szeretetben marad, az Istenben marad és az
Isten abban! Tárjátok ki sziveiteket amaz ige hir-
detésének, a melynek prédikálására most is hoz-
zátok bocsátjuk egyik ifju aát és engedjétek meg
alkalmas időben a kegyelem beszédjének, a mely
hív titeket és tanubizonyosságot tesz a Szent Lélek
megszentelő és újjászülő ereje mellett!

Érezze meg minden lélek ma a Szent Lélek
szárnyának érintését és támadjon annak nyomán
minden szívben erős hit, szent meggyőződés, hogy
örök életet adott nekünk az Isten és ez élet az ő
Fiában vagyunk! Boldog ünnepeket kíván minden
atyafiának

Keressey Béla.

Piros pünköszt napján.

Piros pünköszt napján,
Szép, suhanó szárnyon:
Szállj át »fehér galamb«,
Szentlélek galambja,
Az egész világon
Béke legyen szárnyad
Mindenik csapása,
Hogy sziv, ha hitetlen,
Lélek, békületlen:
Legyen békessége,
Legyen gyógyulása!

Piros pünköszt napján,
Mennyei jel képpen,
Oh égi »tüzes nyelv«,
Gyuladj ki felettünk,
S zendülj meg a légben,
Hirdesd ki még egyszer
Világ hallatára:
Hogy az eszme ellen,
A Szeretet ellen
Hasztalan a világ
Minden Golgotája!

Szabolcska Mihály.

Jókai Mór életének rövid története.

A »Vasárnap« terjedelme nem engedi, hogy Jókai Mór-nak, hazánk koszorus költőjének élet-történetét részletesen közöljük. Itt éppen csak egy

pár főbb vonást vetünk papirra abból a tüneményes ritka szép életből.

Jókai Mór Rév-Komáromban született 1825 február 19-én, atyja József, az ásvai régi nemes Jókai-család sarjadéka, ügyvéd volt és árvagyám, anyja Pulay Mária; a három gyermek közt Móricz volt a legkisebb, s az egész család szemefénye. Erős képzelődése korán nyilatkozott; atyja elbeszélései az 1809-iki nemesi felkelésről, melyben résztvett, meg a magyar történelemből, élesztették érdeklődését és mesélő hajlamát. Az elemi iskolába már bizonyos ismeretekkel került, osztályában hamar első lett, s a tanító gyakran magánál fogta az eleven eszű fiut, hogy szép történetekkel, rejtvényekkel mulattassa. Így rákapott a verselésre is, és már 9 éves korában megjelent két versikéje. Tanulmányait Komáromban kezdte meg. Itt ismerkedett meg Petőfi Sándorral, kivel aztán testi lelki jó barátság fűzte össze. Később Pozsonyban és Kecskeméten tanult, hol a jogot végezte. 1844-ben ügyvédbojtár lett; 1846-ban megszerezte az ügyvédi oklevelet, de a mint az első pörét megnyerte, letette az ügyvédi diplomát és egészen az irodalomnak élt. Nyilvános írói pályája 1845-ön kezdődik, a mikor Pestre költözött. Több lapnak lett a munkatársa, s maga is több lapot szerkesztett, mint az: Életképeket, Pesti Hírlapot, Esti Lapokat, Üstököst, Magyar Sajtót, Hont. Legutóbb a »Magyar Nemzet«-nek volt főszerkesztője. Első regényét, s a Hétköznapok-at 18 éves korában írta. Azután száz, meg száz kötetre ment regényeinek száma. 1848 márcziusban Jókai Petőfivel együtt a pesti ifjuság egyik vezére volt. Ezzel a politika terére lépett a szabadságharcnak a

TÁRCZA.

Alkony.

(Falusi találkozás.)

A »Látó« tetejéről még egyszer visszanez a veres palástba burkolt nap, hogy bucsut intsen az egész világnak. Az a piros, mi ott lebeg az ég peremén, átmenet a ragyogó fehérből abba a semmit mondó szürkeségbe, mely mint kíséret nyomán jár a diszbe öltözött fényes urnak: az ég nappali urának. A szellő, mely a sárguló lomb között meg-meg zizzen, lepergeti minden ágról a maga levelét, hogy úgy menjen tovább új adót szedni, elmulást, hervadást vinni szerte-széjjel: gyenge zenéje az ősz bus költészetének. A letarolt mező, kopárságával, a megszedett szőlő elpirult leveleivel . . . az elsárgult kukoricza foszló levele: ujjongástól, ünnepléstől kifáradt tömeg, várja a lepihenést, a nyugalmas éjszakát.

Hátam mellett zörejt vet a haraszt . . . megzizzen a fehérre aszalódott fű, öreg ember, régi ember áll meg, ismerős, barátságos. Barla vonása, hogy szinte meglepődve szólítanám meg, de megelőz egy szerencsés jó estével.

»Jó estét Barla bátya,« adom a választ.

»Merre, mi járatba?« »Hát csak csendesen, hazafelé.« »Aztán — hol járt kend?« »Csak erre voltam a szénafűn.«

»Hát ott mit igazított.« Eladtam a mult héten egy kis kukoriczát, s ma meg be mentem bevásárolni egyetmást a ház számára, a fiam ott megy az uton alatt, magam meg megnéztem a juhok téli takarmányát.«

»Hát aztán azért jött e fel a szénafűre, ezért kellett kendnek akkora kerülővel hegyet mászni, hiszen holnap kevesebb fáradsággal, s jobb móddal is megnézhetne volna?!« »A megnézést jobban lehetne holnap«, de itt lakik a kis unokám az erdő alatt, ott Eke Pista tartja a leányom, hát benéztem hozzá, hogy lássam meg; fáj még az unokám keze, hogy megégette a mult héten; meggyógyult-e a leányom lába, mert erősen meg volt kelve, még az ősz elején tövis ment bele . . . s azóta kinlódik, csak úgy sántikál a ház körül, teveget egyetmást.«

»Hát most talán jobban van?«

Jobban lenne, csak ne kellene, hogy járjon annyit, mindig kell hogy tegyen egyetmást; a kis malacz dolga, a gyermek gondozása, az urának étel, hát bizony nem győzi olyan könnyen, olyan jól, mint eddig.« »Talán nincs a ki segítsen?«

»Lenne biza', de a kisebb leányom otthon

március napokban mint szónok, később mint hirlapíró tett szolgálatot. A márciusi 12 pontot éppen abban az épületben, a Muzeum csarnokában, hol ravatalát is felállították mondották ki. Az izgalmas, eseményekben gazdag napokban a szépirodalom terén aránylag kevesebbet dolgozhatott. Ez év augusztus 29. vezette oltárhoz Laborfalvy Benke Rózát, a nemzeti színház művésznőjét, ki szellemével és kedélyével a legüdvösebb hatással volt rá. Kossuthtól küldve politikai megbizással is járt a bécsi felkelőknél. *Jókai* azonban nemcsak mint regény- és novellairó, humorista, politikai szónok és lapszerkesztő, hanem mint politikai versíró és drámaíró is nevezetes. Politikai satirái a 60-as években nagyon tetszettek. Drámáit többnyire elbeszéléseiből és regényeiből dolgozta át. A szeretet és a tisztelet legváltozatosabb jelei nyilvánultak iránta egész pályáján. Az akadémia 1858. levelező tagjává, a Kisfaludi-társaság 1860. rendes tagjává választotta, 1861. az akadémiának rendes tagja lett, 1882. pedig tiszteleti tagja. A Petőfi-társaság az ő elnöksége alatt alakult meg és áll fenn 1878 óta. Műveit a királyné is kedvelte, 1876. a király a Szent István rend kiskeresztjével tüntette ki, 1885. Rudolf trónörökös kérte fel munkatársául, illetőleg az Osztrák-Magyar Monarchia magyar részének főszerkesztőjéül. A felsőbaranyai református egyházmegye 1862. világi elnökévé választotta. A magyar közélet, irodalom és társadalom megújuló óvációkkal ünnepelte a költőnek 50-ik és 60-ik születésnapját, de különösen nagy-szerű arányokban, az egész nemzet lelkes részvételével ünnepelte 50 éves írói jubileumát 1894. január 6. József főherceg védnöksége alatt alakult meg az ünnepet rendező bizottság. Jókait ez

alkalommal a kitiintetések egész özönével halmozták el. A király elismerését és jókívánatát miniszteri ellenjegyzéssel a hivatalos lap közölte. A királyné Stefánia özv. trónörökösne, József főherceg, a bolgár fejedelem üdvözlő-leveleket intéztek hozzá. A szerb király a Szent Száva-rend nagykeresztjét küldte meg. A városok, Budapest fővárossal élükön diszpogárúkká választották; az irodalmi, tudományos, közművelődési és egyéb testületek, kormány, törvényhatóságok és városok diszoklevelekkell és üdvözlő iratokkal tüntették ki. Magyar hölgyek, művészek, különféle társulatok érdekes ajándékokkal, albumokkal árasztották el. Az ünnep maradandó emlékéül létesítették összes műveinek nemzeti diszkiadását, mely magában foglalja a jubileum időpontjáig megjelent összes szépirodalmi munkáit 100 nagy kötetben. A nagy-szabású vállalat, melyre 200 forintjával hirdették előfizetést, a legjobb sikerrel járt, a föltételezett 1000 előfizetőjénél jóval több gyűlt össze, úgy hogy a rendező bizottság a jubileum napján átadhatta a költőnek az előfizetési összeg felét, 100,000 forintot, mint nemzeti tiszteletdíjat. A kiadás a költő szerkesztése alatt, a Révai testvérek utján jelent meg.

Ime főbb vonásokban Jókai élete!

Van-e Szentlélek?

Sokan kétségbe vonják az Szentlélek létezését. Miért? Mert nem látják. Megvárnák, hogy a Szentlélek valami nagyon is kézzel fogható dolgot cselekedjék; akkor talán inkább hinnének benne. Pedig! Nincs-e a természetben ezer és egy

kell hogy maradjon, mert az anyja nem bírja már a dolgot; használja már ökelme is a segítséget.»

»Jöjjön, menjünk szépen előre itt az élen, aztán elmondja nekem sorát szépen ameddig haza érünk . . .

Nagy a sora annak jó uram! Ha én irni tudnék, ha éjjel-nappal mind irnám — nem lenne annak sohasem vége, mert a szegény ember élete olyan, hogy többet lehet róla elmondani, mint a gazdagokéról.

»Hát csak mondja el szépen, amit akar, jobban megyünk, ha szót hallunk egy folytába.»

Most három esztendeje, hogy az én leányom férjhez ment. Az ura akkor szabadult meg csak a katonaságtól, ősszel hazajött s a farsang elején meg is volt a lakadalmok. A magam emberségéből ami csak tellett, mindennel elláttam őket. A négy tehenem közül odaadtam a tejelőt, az el-meddültekkel én maradtam, a két hizó közül a jobb, az is velük ment az erdő alá. Az asszony odaadta felit az első házban ami volt mindennek, párnától a legutolsó orsó fejtőig ellátta. Jól is ment a dolguk elsőben. De tavasszal elvitte a betegség a tehenet, a fiam juhait megette a mé-tely, a tyukokat elhordta a róka: olyanok lettek mikorra megzöldült a fű a házuk előtt, mint az erdő a ház háta megett. Akkor eljött hozzám a

leányom: kért, hogy segítsünk rajta . . . adjunk valamit, mert már alig van mit egyenek, pedig még sok van az »uj«-ig. Segítettünk volna rajta, de már nekünk sem volt, hát bémentünk a városba, ott alá kellett írjunk egy hosszú papiroost. A vejem aláírta, én csak pennát fogtam s oda-tette az apatársam is az ő nevté. Arra kaptunk kilenczvennyolcz pengőt meg egy koronát. Avval vettünk egy kis gabonát, egy bornyut, hogy legyen miből élni szegényeknek. S úgy szokótál-tuk, a míg megnő a bornyu, hát könnyen visszafordíthatjuk az adósságot, s még hozzá nekünk is marad . . . Telt-múlt az idő, elé is vették volna »cselédjeim« magokat. Vettek egy nyilat harma-dába s azt szépen megkapálták ketten. Mikorra lefejtették a megszáradt törökbuzát, hárman vol-tak hozzá. Dolgoztak aztán háromért. A jó Isten meg is segítette őket, élhettek, de a városbeli nagy adósság, az mind a nyakunkon volt; alig fizették az interest is.

Hát úgy gondoltam, hogy segítek valamit rajtuk. Egyszer, mikor eladtam most egy eszten-deje egy jó tinót, harmincz forintot letörlesztettem értük. Most a nyáron újra kifizettem husz pen-gőt, hogy könnyebb legyen az élet. Azért jártam most náluk, hogy lássam: tudnak-e a jövő héten interest adni, mert még nem csináltak pénzt a a gabonából egy krajczárt se. Ha nem tudnának.

dolog, melyet nem láthatunk, de, a mely mégis létezik.

Vajjon ki vonná kétségbe, hogy a szél valóság, midőn látja az orkánt, mely a hullámokat torony magasra felkorbácsolja; az emberi hajléköt pillanat alatt szétszaggatja? Ugyebár, mindeki érzi létezését, mikor gyönyörű, tavaszi reggelen enyhe szellő suhan el s harmatgyöngyökből ragyogó koronát fűz a bókoló virágok szép fejére.

Vagy ime, itt van a villamosság. Láta-e valaki? Ugy-e nem? De mindenki tudja, hogy van. Lennie kell. Mert ezer és millió mérföldeken keresztül csupán egy vékonyka sodronyon repül, hogy híreket hozzon.

Nem látta senki sem a működő erőt magát és mégis megvan győződve mindenki arról, hogy valóság; sőt az emberi elme egyik legszebb diadalmának azt tartja, a midőn a természet titkait kutatva, jármában hajtotta a vilamosságot.

Ketten vitatkoztak egyszer. Egy mindent tudó doktor s egy jó öreg ember.

Nincsen lélek, — erősítette a doktor; avagy látott-e ön valaha lelket?

Nem, volt a válasz.

Talán hallotta a lelket?

Nem.

Ugy lehet, izlelte?

Nem.

Akkor minden bizonynyal tapintotta?

Nem.

Hát akkor érezte-e?

Igen, uram! Azt már érzem, hogy van lelkem.

valahogy csak igazitanánk ezen is valamit, nem hagynám őket a bajba.

»Hát csak segítsen rajtok, megáldja érette a jó Isten,« szóltam Barla uramnak.

»Segítek is, ha lehet, mert az én cselédeim«, azokat pedig el nem hagyhatom, ameddig az én napom is el nem alkonyodik.

Hány esztendő lehet kend bátya? Ugy vagy hetven, de ameddig birom magam, megteszem a dolgom, úgy, hogy a nap nekem köszön reggel, áldással bucsuzik tőlem este... Teszem az én dolgom minden nap, amíg bealkonyodik nekem is végkép.

Na már a faluban vagyunk, én erre tartok. Jó éjszakát, az Isten áldja meg az urat.

Jó éjszakát.

Csak szürkeség, semmitmondó szürkeség az élet nap nélkül... Szürke a rög is, megsötétül az ut is. Feketét vált minden udvar, nincs nap, nincs élet. Alkonyodik.

Kietlen sivárság a lélek, őszi hervatag táj... megfakult világ... Alkonyodik.

Támad új reggel, lesz új fény, ragyogó élet, mert tudjuk, hogy azért alkonyodik. Új élet, az elmulásban, elevenség a dermedtségben, ha áthatja a lelket a szeretet.

(Feketelak.)

Osváth Lajos

Am jól van — szólt az orvos. Láthatja kedves bátyám, hogy négy érzéke tiltakozik az ellen, a mit ön egyetlen érzékével tapasztalni vél.

Világos tehát, hogy nekem van igazam.

Megáljon csak, édes tudós uram, ön orvos. Láta-e valaha a fájdmakat?

Nem.

Hallotta — ugy lehet.

Nem.

Izlelte?

Nem.

Tapintotta hát?

Nem.

De érezte?! . . .

Óh igen, jó magamnak elégszer volt alkalmam rá.

Nos, akkor nem hiszen, hogy kétségbe vonná a fájdalom létezését?

Semmi esetre sem.

Helyesen kedves uram. Látja, épen így vagyunk a Szentlélekkel is. Ha egyetlen egyszer éreztük hatását, nem fogjuk balgatagon kétségbe vonni létezését csak azért, mert színről-szinre soha sem láttuk.

(Francziából.) Bardocz.

Molnár Imréné.

Isten igéje.

— Hol vagyon a ti hitetek? —

Luk. VIII. 22—26.

Mester, Mester, elveszünk! Így kiáltottak fel a megrémült tanítványok, a mikor a szélvész és vihar elmerüléssel fenyegette a hajót, a melyben a Megváltó oly csendesen elszenderedék. A felébredt Jézus e kérdést intézte a kétségbeesett tanítványokhoz: Hol vagyon a ti hitetek?

Mester, Mester, elveszünk! E panaszt hangoztatja most is a megrémült halandó. Az országban zendülés, vérontás s más veszedelem napi renden van. Egymás után jönnek a lób hírek. Virágzó falvak a pusztító tűzvész martalékai lesznek. Az ég elzárta előttünk áldást adó nedvességét s a szárazság veszedelme fenyegeti az országot. Bizony sok vihar és szélvész hányja nemzetünk hajóját. Nem csoda, ha a félénkebb lelkűek aggodva hangoztatják: Mester, Mester, elveszünk.

Ugy tűnik fel előttünk minden, mintha elhagyott volna minket az Isten. Elhagyva, elhagyva, — mily szomorú gondolat ez. — Mint az országúton a kő, — mi is elhagyva várjuk a szabadságot. — Hiszen az ember a közös életre van teremtve. — Szeretni és szeretettni, ez az élet boldogsága. — Az élet szeretet nélkül halál. Borzasztó ha nem tekint reá a szerető szem, ha kezében nem érzed a baráti kéznek meleg szorítását, ha vigasztaló szó nem vidítja fel összetépett lelkedet. Még borzasztóbb, ha nem csak elvagyunk hagyva, hanem eltaszitanak, lábbal tapodnak bennünket.

Jézus is volt már ilyen helyzetben. Mikor

mindenki elhagyta, végső fájdalmában így sóhajtott: Uram miért hagytál el engem?

Valóban Isten országának történetében nem fordult elő alak, a ki oly mélyen érezte volna e szót, *elhagyva*, mint Jézus. Pedig sokan voltak hasonló körülmények közt. Noé egész magányos életet élt vala abban az időben, a mikor az emberek elfordultak Istentől. Ábrahám eltávozott Lot-tól, mert nem értették meg egymást. Dávid a pusztán hangosan panaszkodott: *Eli, eli, lama asabt-hani!* De ezek körül mégis voltak emberek, akik legalább meleg, szerető szívvvel enyhítették a magányos élet komorságát. Még Jobnak is voltak barátai, a kik legalább vigasztalni akarták őt a szenvedéseiben. Igaz, hogy ez a vigasztalás mindig rosszul ütött ki, de még is résztvevő szívből jött.

A mi elhagyatottságunkban miféle vigasztalás használ? A veszedelmet mi üzi el fejünk felett? Talán mi magunk? Hiszen bennünk van a

baj. Elégedetlenség pusztit a lelkekben. A munkásoknak nagyobb munkadíj kell, a szegények gazdagok akarnak lenni, a miveletlenek gyermekeikből már urat akarnak nevelni, mindenki életviszonyain fejül kíván emelkedni, valóban borzasztó, forradalmi időt élünk, mindenfelé csak elégedetlenség s boldogtalanság mutatkozik. Hol az orvos? Hol a gyógyszer?

Nem a szuronyok hegye, nem az erőszak és semmiféle világi bölcsesség és tudomány nem gyógyítja meg a népet.

Hol vagyon a ti hitetek? Ez a kérdés tapint eleven husra. Ez hiányzik a nép szívében. A régi gyermeki hit, mely

mellett egykor olyan boldog volt. Igen régen, a mikor még nem voltak féltudós emberek, a mikor a tudakos félmiveltség nem ingerelte népiünket, nem lázította a tömeget. Akkor még széliden hajlottak a jó szóra s nem pártoltak el a jó pártortól. Akkor még több volt a hit és bizalom s kevesebb a tudás.

Hol van a ti hitetek? Hol van a régi szent fegyelem? A kételkedés lopozott be a szívbe, az a borzasztó kételkedés, hogy nem függ minden Isten kezétől. Tovább mennek, azt mondják, hogy nincs Isten, hogy nincs láthatatlan világ. Ez borzasztóbb kételkedés még annál is, ha a gyermek azt mondja: édes apám, nincs édes anyám, nincs otthonom, nincsen hazám.

Hol vagyon a ti hitetek? Mikor tanuljátok meg azt, hogy az ember lelkében valami magasabb vágy is van. A közvetlen érintkezés Istennel, a benne való élet s az életbiztonság, a melyet nyerhetünk, ha vele összeköttetésben vagyunk. Az a tudat, hogy Isten soha se csal meg minket, ha nála megmaradunk s kitartás van bennünk. Az ő léte reánk nézve a legközvetlenebb vigasz-

talás s a reszkető szív bátran adhatja oda magát, mert ott teljes biztosságban lesz.

Igaz, gyakran vezet el minket is az Ur az élet pusztaságaira, a hol elveszi tőlünk rövid vagy hosszabb időre az élet örömet. Jöhet ránk testi nyomoruság, lelki bágyadság. Lehet a mi életünk magányos, elhagyott pusztaság, az emberek elfordulhatnak tőlünk, a világ megvetéssel sujthat. Még az is megtörténhetik, hogy az Isten mindent el vág tőlünk, a mi élvezetet s jó kedvet ad e világon. Ilyenkor az élet sötét völgyében azt kell mondanunk »Mégis az én szívemnek kősziklája te vagy Isten, mindörökké« (73. zsoltár.)

Milyen pompás dolog, ha a leveleitől megfosztott fa is dicsőíti az Urat. A csapások idején nem lemondással, hanem egy jobb jövőbe vetett szép reménnyel kell dicséernünk a Teremtőt, a ki a pusztaságból új életet fakaszt s az összedőlt örömek romjaiból új kedvet, boldogságot és békességet teremt.

Király Béla.

MAKAROV OROSZ TENGERNAGY.

124. Ének.

(Mutatvány az új énekes könyvből.)

Szentlélek, ó! jövel, jövel,
Lelkünkbe új erőt lövelj!
Villanva szállj, mint égi láng,
A szent tüzet áraszd reánk;
Jövel te is táthatlanul,
A mint az ég harmatja hull,
Áthatni bágyadt szívünket,
Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Jövel, jövel, pünkösti szél,
Kettős tüzes nyelv, szólj s beszélj;
Midőn a bűn tör ellenünk,
Erőd legyen a fegyverünk;
Buzdítsd a jót, ég bajnoka,
Hogy ne legyen félni oka,

Midőn a te neved által
Isten ügyéért harcol bátran,
Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Szállj le reánk, te égi fény,
Ha elhagy a földi remény;
Légy biztatónk, légy vigaszunk,
Ha jajba tör ki panaszunk;
Mint angyalunk szállj csöndesen,
Banatunkhoz szólj édesen,
Könnyet törülj, sebet köss be,
Fájó szívet gyógyirral tölts be,
Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Uj életért zendül imánk,
Isten galambja, szállj reánk,
Hadd hassa át a sziveket,
A békesség és szeretet!
Uj ég, új föld úgy jó veled,
Ha szívünket megszenteled
És a népek, mint testvérek,
Egymást szeretve, benned élnek,
Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Szentlélek, ó! jövel, jövel!
 Maradj az Ur hiveivél;
 Örök igazság, új erő,
 A mennyekből siess elő!
 A csüggedőt te lelkesítsd,
 Győzni a hivat te segítsd,
 Reményt te nyujts sziveinknek
 És te taníts szeretni minket,
 Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Hazai krónika

— 1904. május 19 —

A képviselőház május 13-iki ülésén terjesztették elé a határozati javaslatot, melyben megköszönik a királynak, hogy Rákóczi hamvai hazaszállítását megengedte. A javaslatához előbb Br. Podmaniczky Frigyes, a szabadelvű párt elnöke szólott, azután Thaly Kálmán. A pártközi egyezség útján létre jött és elfogadott indítvány így hangzik: Határozza el a Ház, hogy ő felségének azon fenkölt királyi tényeért, amely szerint folyó évi április hó 18-án kelt legmagasabb kéziratával II. Rákóczi Ferencz hamvainak behozatala tárgyában a kormányt javaslatételre utasította, a magyar nemzet nevében hálás köszönetét fejezi ki és annak ő felsége előtt illő módon leendő tolmácsolásával a Ház elnökét bizza meg s ez iránti határozatát szives hozzájárulás végett a főrendiházzal is közli.

A községi és körjegyzők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot május 14-én megszavazta a képviselőház.

A delegációk ülése május 14-én kezdődött meg. Nem kis meglepetés érte ezen a két országot, mert a költségvetésből kitént, hogy a hadsereg számára 163 millió új költséget kérnek. Ebből 88 millió korona esik új ágyuk beszerzésére; 75 millió korona hadihajók építésére. Magyarország lélekszám után 56 millióval sz megterhelve. Az állampénztárban nem lévén meg ezen összeg, a kormány kölcsön útján akarja fedezni.

Törökország ellen Goluchovszky, közös külügyminiszter a delegációban nagyon harcias beszédet mondott. Törökországot komolyan megfenyegeti, amiért a Balkán félszigeten nem tud rendet csinálni és ama reformokat, melyeket az európai hatalmak közösen megállapítottak: nem lépteti életbe. Állítólag a reformok azért nem hajtathatók végre, mert Olaszország a háta mögött állana Törökországnak. Ha ez igaz, akkor az olasz-osztrák-magyar és német hármasszövetség felbomló félben van. Olaszország most nagyon ölelkezik Franciaországgal. Ausztria-Magyarországra azért haragszik az olasz király, mert Ferencz József, sem az apja, sem a nagy apja látogatását nem viszonzotta — a pápa miatt. Goluchovszky megnyugtatta a delegációt.

Világkrónika.

Japán-orosz háboru. Az egész világ nyugtalanul várja, hogy mi történik keleten. Eddig szárazon és vizen a japánok győztek. Sutung után még két szárazföldi erődöt vettek el az oroszoktól és rohamosan szoritják vissza. *Kuropatkin* orosz hadvezér azt sürgönyözte a csárnak, hogy mig katonát nem küld, nem tud semmit csinálni. A japánok mind több ponton szállanak partra. Porth-Arthur erődöt a tenger felől egészen elzárták. Az orosz hajók tétlenségre vannak kárhóztatva. Szárazon is megszakították az összeköttetést Porth-Arthurral. Még csak az van hátra, hogy bevegyék. Porth-Arthurban 15—18 ezer orosz katonára van és állítólag kilencz hónapra elvannak látva eleséggel. Dulni orosz kikötőt magok az oroszok felrobbantották, hogy ne kerüljön japán kézbe. A szárazon most foly — mint hirlik — egyik nagy döntő ütközet.

Egyházi élet

Szászsebesi magyar kálvinista templomunknak *Orth Ambrusné* urnó, a nagyhirű Barabás festő unokája, szül. Maszák, egy saját kezűleg készített művészi kivitelű Gobelin festésű, 200 kor. értékű »Jézus egyedül« feliratu, urasztali terítőt ajándékozott és egy 50 kor. értékű borosztó kelyhet, hazafias sorok kíséretében. *Zs. Wersényi Róza* urnó Selmezbányáról szintén a szászsebesi templomnak egy 150 korona értékű, kettős nehéz selyem szent edény terítőt ajándékozott; egyik oldalán szép festéssel, szőlőgerezdek, buza kalászok és buzavirágok koszoruja, nemzeti színű szalaggal összefoglalva s a koszoruban e felirattal »Isten áld meg a magyart!« Másik oldalán gyönyörű himzéssel és e felirattal »Forrón szeretett szülőim Zs. Wersényi László, zs. Wersényi szül. retégi Visky Klára és egyetlen testvérem Laczi drága emléküknök szentelve 1904.« Mindkét igaz honleány tette önmagát magasztatja. Nemes szívök, fenkölt lelkök a messzi távolból megérezte, hogy a régi fejedelmi Erdély e nemzeti szempontból veszélyeztetett pontján szétszortan élő véreink leginkább reá szorultak a magyar társadalom segítő jobbára, hogy midőn Isten dicsőségére visszavallásos keblök áldozatot, a hazaszeretet oltáránál is drága áldozatot végez. Fogadják mindketten a szászsebesi ev. ref. egyház mély és örök háláját, drága életüket pedig tegye boldoggá a jószágos Isten. *Hubay Zsigmond* kir. erdőtanácsos, mint egyházigazgató, *Benedek Károly* adminisztrátor pap, egyhm. főjegyző.

Szász Károly utóda. A budapesti református egyház *Szász Károly* nyugalomba vonult pesti lelkész helyébe *Petri Elek* theologiai tanárt választotta. *Petri* komoly püspökjelölt is volt, csak néhány szavazattal kapott kevesebbet, mint *Baksai*. A pesti egyház tehát így is megnyerte papjának a kiváló egyházi buzgóságú *Petrit*, a ki nagy erősege lesz ott a protestantizmusnak. Adjon Isten szerencsét is neki.

Kegyesség útja.

Önmagát akarja meglővetni egy katonáért.

A francia-német háboru alatt történt, hogy egy angol pap a németek által megszállott területen utazott keresztül. Ott találkozott egy idős német uri emberrel, ki szintén azon irányt választotta volt. Csakhamar barátságot kötöttek és elhatározták, hogy együtt utaznak tovább. Amint egy napon együtt künn sétáltak látták, hogy néhány katonából álló kis csapat közeledik feléjük. A kis csapat egyik meglánczolt, fogoly katona társukat kísérte. Megvárták míg hozzájuk érkeztek. Akkor megkérdezték a vezető tisztet: »Mit akarnak a fogoly katonával?« »Meglőni.« »Miért?« »Az elesett katona társait fosztogatta ki és így a törvényeink értelmében főbe kell őt lőnünk.« »Szegény ember« — szólt a pap. — »Valjon készen van-e a halálra.« »Nem tudom«, — válaszolt a tiszt, — »ha kedve van beszélhet hozzá.«

A pap élve az engedélylyel azonnal beszélni kezdett a fogolylyal a lélekről, az üdvözítésről. Alig szólott néhány szót, a nyomorult ember elkezdett hangosan zokogni. Az egyházi férfi megütődve tekintett rá s azt hitte valami olyat mondott a mi egészen meghatotta. Azonban csakhamar meggyőződött, hogy hitében csalatkozott, mert a fogoly így szólt: »Oh uram! nem azért sirok, mintha valami olyas valamit mondott volna, vagy azért mert meg kell halnom, hanem mivel nem tudom mi lesz az én halálom után a feleségemmel és gyermekeimmel, kiknek én voltam az egyedüli támasza.«

Ezen szavak annyira meghatották az idős német embert, hogy könyvelt szemmel így szólt: »Mondok valamit. Nekem nincsen senkim. Halálommal senkit nem keserítek meg. Ha a törvény csak egy életet kíván én szívesen meghalok helyetted.« A tiszthez fordulva folytatta: »vegye le róla a lánczot és tegye reám.« »Gondolja meg mit akar tenni.« — figyelmeztette az angol barátja — és csakugyan ne volna senkije?« »Nincs nekem senkim.« »Uram« — felelt a tiszt a mint bámulatából magához tért — »Nekem nincs hatalmamban azt megengedni, hanem jöjjön a hadi szállásra, lássuk mit mond a generális. Itt megtudták, hogy ezen helyettesítést a generális sem engedheti meg, a ki mindazáltal így szólt: »Itt van a trónörökös ő megengedheti a mit kérnek.« Elmentek a trónörökshöz, ki miután meghallgatta miért keresték fel így szólt: »Törvényeink nem engedik meg, hogy mást végezzenek ki a halálra ítélt helyett. Azonban ha nem vehetem el az ön életét ezen bűnös helyett, oda ajánlkozhatom önnek a fogolynak életet.« Megkegyelmezett és átadta a katonát. Ha egy királyi herceg képes megbocsátani, mennyivel inkább megbocsát a mindenható Isten a Jézus Krisztus érdemiért.

A zálogba tett istenek. Egy chinában élt hittérítő beszélt el a következő történetet. »Szeretném a többi különös tárgyak között haza küldeni néhány bálvány képet, pogány istent, a me-

lyeket valóban imádtak is«, mondá egy átutazó. »Nem lenne szíves segédkezni a megszerzésökben?« »Alig hiszem, hogy lehessen kapni«, — volt a válasz«, — Soha nem hallottam, hogy akár a papok, akár az egyes emberek eladnák azokat.« A közelebbi napokon, a mint Shanghai város utczáin haladtunk keresztül — mint már több ízben is tettem — megállottunk egy kereskedés kirakata előtt, a hol a különböző alaku fából, agyagból készült bálványokat készítették és árusították. Belépve a kereskedésbe utánna tudakozódtunk nem lehetne-e már tiszteletlen volt, így másod kézre jutott bálványt, istent kapni. Nagy meglepetésükre egy sereg ily, már tiszteletre, imádásra eladott, de ismét vissza vitt bálvány alakot rakott előnkbe. »Hogyan szerzi meg ezeket?« Kérdeztünk. »Mikor az illető egyének szükségben vannak, elhozzák ide hozzám és zálogba teszik« volt a válasz. Önkénytelenül eszünbe jutott mily igazat mondott a nagy próféta midőn kortársait gunyosan figyelmezteti: »Fát vág magának, azokból tüzet gerjeszt. hogy megmelegedjék, hogy kenyeret süsön, pecsenyét süt. Annak maradékából istent farag, meghajól azelőtt« és azután ha nincs tűzifa mivel kenyeret és pecsenyét süsön, veszi a maradék fából készült istent és ezáltal egy pár részpénzt keres. (Sok ember az olvasót is zálogba teszi. Szerk.)

(Angolból.)

Csulak Zsigmond.

Piros pünköszt.

Piros pünköszt,
Ime megjött.
A rózsza is kiviritott,
Hogy a lélek eget nyitott!

Piros rózsza,
Fehér rózsza,
Piros pünköszt szép virága;
Új fényt hozott a világra!

Uj fény, uj nap . . .
Lelkünk a rab,
Ezt kell már hogy fölemelje,
Igaz hittel is betöltse!

Oh szent lélek,
Várunk téged.
Jöjj hát ismét a világra:
Te légy pünköszt szép virága.

H. Szántó István.

Mai képünkhöz.

A vasárnap olvasói már ismerik azt a nagy tengeri csatát, mely Port-Arthur előtt folyt le a japánok és oroszok között. Ennek a tengeri csatának lett áldozata *Makarov* orosz tengernagy, s hatszáznál több orosz tengerész katona. Olvasóinknak a bátor és vitéz Orosz tengernagyot Makarovot mutatjuk be, ki még aránylag nagyon fiatalon lelte halálát a sárga tenger habjaiban.

Vegyes hírek.

Pünköst. A pünkösti szent ünnepek alkalmából boldog ünnepeket kívánunk kedves olvasóinknak. Töltse ki az Ur az ő lelkét bőséges mértékben anyaszentegyházunk minden egyes tagjára!

Gróf Tisza Istvánné kitüntetése. Ő császári és apostoli királyi felsége, folyó évi május 3-án kelt legfelső elhatározásával borosjenői és szegedi Tisza grófné, született borosjenői Tisza Ilonának, borosjenői és szegedi gróf Tisza István magyar miniszterelnök nejeinek a palotahölgyi rangot legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A király Budapesten időzése alkalmából egymást érik az udvari multságok. A mult heteken fényes udvari bál volt, melyre hivatalos volt a többek között a képviselőház is. A brassói új képviselővel, *Copony* Traugott-al állítólag az udvari bálon történt meg a következő kis esemény: A követ ur egy lakájtól *német nyelven* kért hűsítőit. Erre a lakáj így felelt: Nagyságos uram lehet itt ám magyarul is beszélni.

Jókai végrendelete. Jókai Mór a következő végrendeletet hagyta hátra: Én, alulírott dr. Jókai Mór a mai napon következő végrendeletet teszem: Lelkemet Istennek, poraimat az anyaföldnek ajánlva teljesen ép elmével és testi jó egészségben, minden külső kényszerítés vagy befolyás nélkül, vagyonomról eképen intézkedem elhunytam esetére: Miután fogadott leányomat, Feszty Árpádné, Jókai Rózát, az őt megillető köteles részén túl is már életemben kielégítettem, különben is részéről életemben sok keserűséget szenvedtem: annál fogva elhalálózásom esetére minden ingó és ingatlan vagyonom és járandóságom öröklésére nézve általános és egyetlen örökösömmé szeretett feleségemet, dr. Jókai Mórné, született Grósz Bellát nevezem ki. Ezen végrendeletemet sajátkezűleg irtam és aláírtam. Kelt Budapesten, 1903. február hó 20-án. Dr. Jókai Mór.

Jókai vagyona. Jókai vagyona ingatlanokból s ingóságokból áll. Ingatlana a Svábhegyen, a Költő-utczában levő nyaraló. Ennek fele Jókai nevéen, másik fele neje nevéen áll. A Jókai ingatlan részén Fesztyné javára 10.000 forint van bekebelezve. Jókai hagyatékához tartoznak még életbiztosítási kötvényei. Sok év előtt négy társulatnál biztosította az életét 40.000 koronára, aztán körülbelül 40.000 korona értékű különböző érték-papírja van, s az az írói tiszteletdíj, amelyet műveinek magyar kiadása után a Révai testvérek czég még ötven évig köteles fizetni. Jókai ingóságai is nagy értéket képviselnek, különösen azok az értékes emléktárgyak, amelyeket ötven éves írói jubileumára kapott: szobrok, festmények, albumok és európai híri csigagyűjteménye. Jókai évi jövedelme különböző társulatoktól, hirlapoktól évi 44 ezer koronát tett ki.

A perbefogott vasutasokért. A perbefogott vasutasok családtagjainak segélyezésére egy segélybizottság alakult a báró Bánffy Dezső elnök-

lete alatt, mely a következő felhívást adta ki:

A vasutasok munkaszünete és az ezt követő hatósági és bírósági intézkedések következtében sok családi élet, sok ártatlan nő és gyermek nyugalma és jóléte szenvedett súlyos zavart. A szenvedések enyhítésére a jó lelkek részvéte és szere ny adománya szükséges. Erre hívjuk fel a nemesen érző közönséget. Birák és kormányzók dolgába nem avatkozunk: férfi, ember viselje sorsát, de mentsük az inségtől a nőt és gyermeket, a sujtott családot. A legkisebb adomány is emberséges cselekedet. Pusztán emberbaráti érzés vezet bennünket és éppen ezért gondunk lesz rá, hogy a segítség csak olyan mérvű legyen, hogy a munkamegszüntetés utólagvs jutalmazásának színevel ne birjon. Az adományok esetleges feleslegét más jótékony célra fordítjuk. A gyűjtést a kérelmezett hatósági engedély megadása után kezdik meg.

Gyermek tolvajbando. Bécsben egy gyermekekből álló tolvajbandat tartóztattak le, melynek üzelve Bécs közönségét alaposan megkárosította. A leleplezést a következő följelentés idézte elő: 12-én tudatták a rendőrséggel, hogy egy 15 éves fiu órát lopott. A nyomozás kiderítette, hogy a megszökött tolvaj különös tolvajszerszámot készített, hogy a 300 korona értékű aranyórát ellophassa. Egy orvos tulajdona volt és lakásán az íróasztalon fektüdt. A nagyreményű ifju egy sajátágosan faragott bot segítségével a nyitott, de rácsozott ablakon keresztül kilopta és 40 koronáért elzalogosította. A pénzt megosztotta bajtársával. A jeles fiu letartóztatása után kiderült, hogy feje volt egy számos tagból álló tolvajbandának, melyet csupa 11 és 13 éves fiuból állított össze. Ennek a kezdetnek aligha lesz más vége, mint az akasztófa!

Négy katona szolgált magyar fiu jelentkezett a bécsi japán követségen, hogy önként beállanak a japán hadseregbe és harcolnak az orosz ellen. A nagy követtől egy szép levél kíséretében azt az értesítést kapták, hogy a hadsereg kötelékébe csak japán alattvalók léphetnek be.

Világjáró óra. Napoleonnak maradt az a híre, hogy valami különös fiziológiai csoda folytán pontosan abban a pillanatban ébredt föl mindig, amilyet lefekvésekor megállapított. Való belőle csak annyi, hogy Napoleon roppant pontos ember volt, soha semmiről el nem késett. Nagy pontossága azonban nem szervezetének valami különös berendezése volt az oka, hanem — egy nagy-szerű ébresztő óra. Nagy Napoleon ébresztő órájának kereke aranyozott és vésett, vert bronzból készült; mutatója éppen nyolcz van az egyik az időt, másik a hold szakaszait, a harmadik a másodperczeket, negyedik a naptári napokat mutatja, a többi a hónapokat, az esztendőt stb. Még egy kis higanyos mérővel is fel van szerelve, s azonfelül pontosan üti az órákat. A történelmi nevezetességű óra az oroszországi hadjáratot is megjárta.